სტამბა და რედაქცია
ტფილისი, სასახლის ქ.,
სათ.-აზნაურთ ქარვასლა.
ცნობის-ფურცელი გაზეთის დახაკე-
ლე მიმართავენ რედაქციას დილ. ს
0—3 საათამდე და საღამოს 6—7
ან „წ. კ. საზ." წიგნის მაღაზიაში
ხელ-მოუწერელ წერილებს რე
დაქცია არ ბეჭდავს.

3 რ.ს.-პირ მოლაპარაკება რედაქ
ტორთან შეიძლება ყოველ დღე.
ტელეფონი № 363

ცნობის ფურცელი

ყოველ-დღიური გამოცემა

გაზეთის ფასი
ერთის წლით 6 მან. ...
თვით 60 კაპ.
თითო ნომერი 3 კაპიკი
ფასი განცხადებისა
ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ
გვერდზე 10 კაპ., მეოთხეზე—5 კ.

Типографія и Редакція
„Цнобисъ Пурцели"
Тифлисъ, Дворцовая ул.
д. Дворянства.
Телефонъ № 363

წლის დამლევამდე

გაზეთი „ცნობის ფურცელი"

ეღირება **2** მან. **50** კაპ.

კვირას, 10 ოქტომბერს, 1899 წ., დილის 11 საათზე, სათავად-აზნაურო ბანკის დარბაზში, მოხდება წლიური, საზოგადო კრება ქართული დრამატიული საზოგადოებისა.

განსახილველი საგნები:

1, წლიური ანგარიში გამგეობისა.
2, საზოგადოების ხარჯთ-აღრიცხვა დამდეგ წლისათვის.
3, სარევიზიო კომისიის წევრთ არჩევანი.
4, საზოგადოების ახალ წევრთ არჩევანი. (5—2)

!!მიაქციეთ ყურადღება!!

ჩინეთის მაღაზია

დ. ფ. დემენტიევისა

გოლოვინის პროსპექტი, ზუბალაშვილის ... სობრანიეს გვერდზე.

იმპერატორი ჩაი პირველი მოკრეფისა 1898 წლისა

მშვენიერი ყნოსვისა და სასიამოვნო გემოსი

ჩაი და ყავა იყიდება **წვრილად და პარტიობით**

ყოველს მყიდველს ჩვენის ჩაისას ღირსება ... აბაზი და საჩუქრად მიიღებს ჩინეთის, იაპონიის და სხვა საჭირო და საოჯახო ნივთს.

ვინც 12 ან მეტ გირვანქა ჩაის იყიდის ჩვენგან იმას

საჩუქრად მიეცემა ჩაის სერვიზი

იქვე მრავალგვარი ჩინეთის და იაპონეთის ნივთებია საჩუქრებისა და ნიშნობებისათვის

მაღაზიები იმყოფება როსტოვ-დონზე, კიევში, ოდესაში, იალტაში, ნიკოლაევში, ეკატერინოდარში, ხარკოვში, ეკატერინოსლავში პიატიგორსკში და ტფილისში

!!მიაქციეთ ყურადღება!!

(100—77)

სამკურნალო და სასარგებლო დასალევი

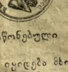

ქეფირი და კუმისი

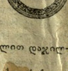

ერთად ერთი ქარხანა, რომელიც არსებობს 1887 წ.

მოწონებული სამკურნალო უწყებისაგან და მენდლით დაჯილდოვებული ორს გამოფენაზე.

იყიდება მხოლოდ თ. კორსაკოვთან ლორის-მელიქოვის ქუჩაზე ზუბალოვის სახლებში აფიცერთა საეკონომიო საზოგადოების წევრთათვის და მოწყალეთათვის, ფასი ... ბულია.

(100—80) ...რონა.

ექიმი
გ. ს. გენცენფილდი

ეხლახან დაბრუნდა საზღვარ-გარეთიდან.

არჩენს ავადმყოფებს ვენერიულის (სიფილისი) და საშარდეთა სენისაგან და გარეგანი (კანის) ტკივილებისაგან (ელექტრონით).

ავადმყოფთ ყოველ დღე დებულობს დილის 9—11 საათამდე და საღამოს 6—9 საათამდე.

კუკიაში მადერის ქუჩა № 5.

„უნივერსალნი მაღაზია"

იხილე განცხადება უკანასკნელ გვერდზე.

სამკურნალო და ამბულატორია

ს. ბ. თოფურიასი

ქუთაისში.

სამკურნალოში 50 საწოლია ავადმყოფთათვის მიიღებიან ავადმყოფნი: შინაგანისა, ნერვების, საქირურგო, თვალების და დედათა ავადმყოფობისანი,

გადამდებ სენით ავადმყოფნი, არ მიიღებიან.

ავადმყოფთ სინჯავენ დილის 11 საათიდგან ნაშუადღევის 3 საათამდე. შინაგან და ნერვების ავადმყოფობას სწამლობს **ს. ბ. თოფურია**. საქირურგო თვალების ავადმყოფობას და სიფილისს ფ. **ა. ზურაბი**.

დედათა ავადმყოფობას მკურნალი ქალი **მ. თ. კოზანი**.

ამბულატორიასთან არის კაბინეტი საექიმო და საბაქტერიოლოგიო გამოკვლევისათვის, ელექტრონით წამლობისათვის და მასაჟისათვის.

სამკურნალოს დირექტორი **ს. ბ. თოფურია**

Лѣчебница С. В Топурія въ Кутаисѣ.

ახალი ამბავი

*** ბათომას მატარებლის დაგვიანება. გუშინ-წინ ... თომის მატარებელმა რომ... ... სამეურნეო მინისტრი მ... ... ბოდა, დაიგვიანა ტფილისში 4½ საათი. ამ დაგვიანების მიზეზი ის იყო, რომ ქსანსა და კასპის შორის ბარგის მატარებელი გადასულა ლიანდაგიდან.

*** სამეურნეო მინისტრის ჩამოსვლა და გამგზავრება. გუშინ საღამოს სამეურნეო და მიწადმოქმედების მინისტრი გაემგზავრა ბაქოსაკენ.

*** ქართული სცენის რეჟისორი, ვინაიდგან შარშანდელს ჩვენს რეჟისორებს წელს არ გამოუცხადებით თანხმობა რეჟისორობაზე, ამიტომ ქართული დრამ. საზოგ. გამგეობა მეტად ცუდ მდგომარეობაშია თურმე ჩაყენებული. რეჟისორის შოვნება იმ თავითვე მოყოლებული დღევანდლამდე ერთ ფრიად საგრძნობელ სატკივარს შეადგენდა ჩვენის სცენისათვის. როგორც ისმის რეჟისორობა ისევ შარშანდელ რეჟისორებმა უნდა იკისრონო.

*** ქართული წარმოდგენები ქუთაისში უკვე დაწყებულა ქალაქის თეატრში ლადო მესხიშვილის ლოტბარობით. პირველი წარმოდგენა გაუმართავთ სექტემბრის 26 და შემოსავალი, რომელიც სამწუხაროდ მეტად მცირე ყოფილა, შეუწირავთ ქართულ რეპერტუარის გამოსაცემად და ფული გამოუგზავნიათ კიდეც ქართულ დრამატ. საზოგადოების გამგეობისათვის.

*** ძ. ხსოვნა. ფრანგთა მამულიშვილის ... . ამ წელში კათოლიკეთა მღვდელს მღებრიშვილს დაუწყია შესანიშნავი ეკკლესიის შენება. ეხლა თალს უკრავენ და მალეც დასრულდება შენობა. ეს ეკკლესია ძრიელ დიდი და მშვენიერი. გასაკვირველი ის არის, რომ ერთი კაცი (მ... ... ერთი ვაჭარი ფრანგი საბავშვო ... გის გვერდში შემწეე) ამისთანა დიდს საქმეს მოსჭიდებია და ... მალეც ასრულებს განზრახვა აქვს მ მღებრიშვილს ეკკლე... ბის გათავების ... გალავ... ბზე გა... ლების

რებლების გამოხატულობასთან კუთხეებთან თითო ექვტერი (პატარა ეკკლესია-სამლოცველო) ე. ი. ოთხი ექვტრები, აგრეთვე განზრახვა აქვს გააკეთოს ეკლესიის ეზოში ერთი ორ-სართულიანი სახლი, რომლის ზედა სართული მღვდლის საცხოვრებლად იქნება, ხოლო ქვედა სართულში მოთავსებული იქმნება სამრევლო სკოლა. ამ ეკკლესიას გაკეთებული აქვს აკალდამები, რომელსაც შეძლებული ფრანგები ამ თავითვე ყიდულობენ (აზანიატებენ) ამ აკალდამებს თავიანთ მიცვალებულთათვის, რომლის სასყიდლად რამოდენიმე ათას მანეთებს იძლევიან. მ. მღებრიაშვილის სიტყვით ეს შენობები ორასი ათას მანეთზე მეტი დაჯდება. მაგრამ აქ საკითხი ის არის, თუ საიდან შოულობს ამდენ ფულებს? თუ თვით მას ჰკითხე, გიპასუხებს: „ჩემი ღვთისმშობლის მადლით და შეწევნით ვშოულობო“.

გურულ-მეგრელი,

*** **კავთისხევი** (ქართლი) აქაური ამ-ბავი. კავთისხევში ჭირნახულის მოსავალი უკვე დასრულდა. საერთოდ წელს აქ გვარიანი მოსავალი მოვიდა პურისა, ქერისა და სიმინდისა, თუმცა ფასები კი ძალიან აწეულია: დღეს პური ჩვენში კოდი ოთხ მანეთად იყიდება, ქერი ორათა და ათ შაურად და სიმინდიც იმის დაგვარად. ჩვენებური კოდი სრული ოთხი ფუთია. ამ გვარი სიმძვირე ჭირნახულისა მიეწერება წრევანდელს სეტყვას, რომელმაც დიდძალი სოფლები დააზარალა ქართლში.

აქეთ გახურებული რთვლებია და ამ დღეებში კიდეც დამთავრდება. ღვინის მოსავალი ძალიან მცირეთ არის. იმ მამულის პატრონს, რომელსაც სამოცი და ოთხმოცი კოკა ღვინო მოსდიოდა, წელს ოციც აღარ მოუვიდა. ან კი რა გასაკვირველია, რომ ასე მცირეთ მოვიდა.—ისეთია აქაური ვენახები სრულიად ფოთოლ გაცვივნულია, როგორათაც იანვარსა და თებერვალშია ხოლმე, რადგანაც ამ ბოლო დროს ვაზი სრულიად დაჩაგრა ავადმყოფობამ და თუ ასე უწამლოდ დარჩნენ საგაისოთ სოულიად უნდა გამოესალმონ კავთისხეველები თავიანთ ვენახებს.

რადგანაც ვაზი სნეულია თვითონ ტკბილიც ვერ არის ხეირიანი და ღვინოებიც ძალიან მჟავეები დადგება. მერე აქაური ხალხი ისეთი სულ-წასულია, რომ დამწიფება არც კი დააცადეს და ისევ ისრიმი მოკრიფეს. ყველა მათგანი იმას გაიძახის: რა ბევრი მე გამომივა ღვინო რომ ძალიან არ დავამწიფოვო. იმას კი არა ფიქრობენ რომ ციებ ცხელებისგან დაზადიანებულს ხალხს მჟავე მაჭარი იელივით მოედება და უფრო იმატებს სნეულობა.

ამ შემთხვევაში ადგილობრივი მოხელენი არიან დამნაშავენი, რადგანაც მათ უნდა დაეყენებინათ ყველა უბანში ამორჩეული კაცები, რომლებსაც ნება არ უნდა მიეცათ უდროვოდ მოკრეფისა, მაგრამ აქაური მოხელეები აგრე რიგათ თავს არ იწყენენ სასოფლო საქმისთვის

ივ. კავთელი.

*** **დ. გუდავათი,** ნოქრების შევიწროვებული მდგომარეობა. არა მგონია ასე შევიწროებულნი იყვნენ რომელიმე დაბა ქალაქში ნოქრები როგორც არიან ჩვენს დაბაში. გუდავათის ნოქარი, არა ნახავს ეკკლესიას გარდა ოთხი დღისას წელიწადში, მაგალითად შობას ახალ წელიწადს, ნათლის ღებას და აღდგომას, მეტი არა აქვს გუდავათელ ნოქარს თავისუფალი დრო; ასეთი შეწუხებული მდგომარეობისათვის ჩვენ მივმართეთ თხოვნით ადგილობრივ ნაწილის უმფროსს, ბ. ელიავას და კვირა უქმე დღეებში დაეკეტათ მაღაზიების კარები, წირვის გამოსვლამდე, და ჩვენც მოგვესმინა წირვა-ლოცვა, როგორც მართლ-მადიდებელ ქრისტიანეთ; მაგრამ ჩვენდა სამწუხაროდ, ჩვენი თხოვნა უყურადღებოდ ჩაფუჩდა. ნოქრებმა ხელახლად მივეცით თხოვნა ბ-ნ ელიავას, რომელსაც გარდაეცა იგ ქალაქის დეპუტატებს რათა განერჩიათ დეპუტატებისთვის როგორ და რა დროიდან ყოფილიყო მაღაზიების კარი დაკეტილი. დეპუტატებმა არჩიეს, ასწონ-დასწონეს მაგრამ თავის სასარგებლოთ ვერ ნახეს მაღაზიების კარის დაკეტვა და ჩვენს თხოვნას თავი უკრეს ვადა გასული თხოვნების ქვეშ მას შემდეგ სძინავს, და სძინავს ჩვენს თხოვნას!.

აქ დეპუტატებად ადგილობრივ მოვაჭრენი არიან; ვინ უნდა ზრუნავდეს ქალაქის წარმატებას და წინ სვლას, როდესაც ვალდებული პირნი სიმართლეს ფარავენ.

ნოქარი

*** **ს. გუგუნაყათი** (იმერეთი) კეთილი საქმე. გუგუნაყათი დღეს თუმცა შეადგენს ერთს პატარა სოფელს, მარგამ მნახველი, როდესაც კარგად გარკვევით დაათვალიერებს ამ სოფლის მდებარეობას დარწმუნდიბა, რომ ეს სოფელი ოდესმე წარმოადგენდა ბუნებით დაჯილდოებულს მხარეს და მართლადაც ეს სოფელი ისე გათქმული ყოფილა წინად, რომ მე[…] სახელად მახლობელ სოფლებს დაურქმევიათ „პატარა სტამბოლი“ მხოლოდ ეს სოფელი [illegible] კა[…]

ორიოდე სიტყვა მილოცვიანი ქორწინების შესახებ გურია-სამეგრელოში.

(დასასრული *)

რაც შეეხება ზემოხსენებული ჩვეულების გამო, ზარალს და სარგებლობას, ამაზე თამამად შეგვიძლიან ვსთქვათ, რომ გათხოვების დროს მილოცვანი (დღეს შესაწირიანი) ქორწილისაგან უფრო მეტი სარგებლობა აქვს მასპინძელს, ვინემ წინანდელი (მოყვანის ქორწილი) მოლოცვიანი ქორწილისაგან. მოყვანის დროს მილოცვიანი ქორწილის ჰამა-სმა დაიწყებოდა ხოლმე (და დღესაც იწყება იქ, სადაც ასეთ ჩვეულებას მისდევენ) სადამოს (ვახშმათ) და გასტანდა, როგორც გათენებამდის, ისე ხანდისხან მეორე დღეს საღამომდის, რის [illegible] დაუთრობლობა შეუძლებელ[…] [illegible] ლენათ ხდებოდა ხოლმე. დაა[…] [illegible]ობას, რასაკვირველია, ჩვეულებ[…] [illegible] ივი ჩხუბი და სტოლის და მისი მოწყობილების ტეხა ნგრევა მოჰყვებოდა, რის გამო მასპინძელი [illegible] [illegible], რადგანაც მო[…] [illegible] გაბატები მე[…] [illegible] ოდა და [illegible] ბა კი

წმინდათ მასპინძელს ედებოდა კისერზე. დღევანდელი ჩვეულება, ე. ი. მილოცვიანი ქორწილი, ქალის გათხოვის დროს, უფრო შემოკლებულია პირველთან (წინანდელთან) შედარებით. ასეთი ქორწილის ჰამა-სმა დაიწყება მხოლოდ პირველს ან მეორე საათზე (დღე) და გასტანს საათ ნახევრიდან ბევრი-ბევრი ოთხ საათამდის. ამ დროს განმავლობაში დედოფალს (გასათხოვს) უქველად გაისტუმრებენ (წ[illegible]ყვანებენ) და ამ უკანასკნელის გასტუმრებისთანავე წვეულებიც (სტუმრები, მომლოცველნი) თავთავის გზას გაუდგებიან. ასეთ ქორწილში ბევრი წვეულთაგანი დათრობასაც ვერ ასწრობს. ვისაც განგებ არ უნდა დაითროს, ყველას შეუძლიან ქადიანად გავიდეს ასეთი ქორწილიდან. აქ სასიამოვნოდ უნდა აღვნიშნოთ ის, რომ ასეთ ქორწილში ეხლანდელ დროში, ყველა ცდილობს (მეტადრე გურიაში) ბევრი სმა თავიდან აიშოროს და ჰკვიანად და პატიოსნად დაბრუნდეს თავის ოჯახში. დღეს, ჩვენში, სიმთვრალე ყველას სასირცხვილოთ მიაჩნია თითქმის. წინათ ბევრი ღვინის მსმელ კაცს დიდი მოწონება ჰ[…] ხოლმე. ამიტომაც *) სამაყ[…] [illegible] საგზავნით ისეთ პირებს ირჩევდა ქალის მომყვანი (სასიძოს) ოჯახი, რომლებსაც ბევრი ღვინის სმა, განადგურება შეეძლო. დღეს კი, საბედნიეროთ, ბევრი ღვინის მსმელებს თანდათან ეკარგვის მოწონება, რასაც მოწმობს გამგზავნი მასპინძლის დღევანდელი შემდეგე საქციელი: წინათ, როგორც ზემოთ ვსთქვით, მასპინძელი არჩევდა მაყრებათ (ქალის მოსაყვანათ გასაგზავნ კაცებს) კარგი (ბევრი) ღვინის მსმელებს, რადგანაც მაშინ ბევრი ღვინის სმაში იყო, როგორც მაყრების, ისე იმათი გამგზავნი მასპინძლის თავმომწონეობა...

დღეს კი თითოეული მათგანი მაყრათ ირჩევს ნასწავლს [illegible] და სხვა რაიმე ღირსებით თავმომწონე პირებს, რადგანაც დღეს ამ უკანასკნელში უფრო იხატვის ორივე მხარეების (გამთხოვის და მომყვანის) პირადიული ღირსება და თავმომწონეობა. წინათ, როგორც ქალის გამთხოვი, ისე მომყვანი ოჯახი აბარებდა თავის მაყრებს: „სირცხვილი არ მაჭამოვო“, ესე იგი იმედია არ აფიქრებინებთ მასპინძელს, რომ მე კაცები (კარგი ღვინის მსმელები) ვერ მიშოვნიაო. დღეს თუმცა-ღა მასპინძელი იმავე სიტყვით არიგებს თავის მაყრებს, მაგრამ აქ სიტყვა: „სირცხვილი არ მაჭამოვო“ ღვინის სმას იმდენს კი როდის ნიშნავს, რამდენსაც—მეტ დარბაისლობას და თავის რ[…] გიანათ დაჭერას.

ამიტომაც დღევანდელ ქორწილში ჩხუბიც იშვიათი მოვლენაა წინანდელთან შედარებით და ზა[…] რალიც ნაკლები აქვს მასპინძელს, რის გამო ხშირათ მონალოცავი ფულები ოჯახში რჩება მას. დღევანდელი მოლოცვიანი ქორწილების ზარალი და სარგებლობა უფრო დამოკიდებულია იმაზე, თუ ვინ მართავს მოლოცვიან ქორწილს: მდიდარი თუ ღარიბი? თავმომწონე მდიდარს მარად მეტი [illegible] ხარჯვის, ის მარად ზარალშია, რაც[…]

---

*) ქორწილების დღეს, თუმცა სასიძოს [illegible] სტრის თავის სოფელში დაიწეროს ჯვარი, ის (სასიძო) აგზავნის სარძლოს მშობლების ოჯახში რამოდენიმე არჩეულ პირებს, რომელთაც უწოდებენ: «მაყრებს». მაყრების წმინდა ვალია თავის დროზე მზითევი მიითვალოს და დედოფალი (პატარძალი) მიიყვანოს სასიძოს ოჯახში თავმომწონეთ და პატივდებით. აქედან ქალის გამთხოვი ატანს თავის ქალს არჩეულ მაყრებს, რომლის სიჯარე უფრო დამოკიდებულია სასიძოდან გამოგზავნილ მაყრებზე. მაგ., თუმცა სასიძო გაგზავნის ხუთს ან ათს მაყარს ქალის მოსაყვანად, იმ შემთხვევაში ქალის პირისუფალს შეუძლიან გაატანოს ათი ან თუთხმეტი მაყარი, ე. ი. ორჯერ მ[…] შუათანა რიცხვი მაყრებისა საზოგად[…] (ორივე მხრიდან) 15—25-მდის ადის.

...ავა ნაიდაგზედ სდგას: მდინარე ...ჰხენის წყალმა გლეხი თუ აზნაუ...ი არ დასტოვა ისე, რომ ახალი ...ოსახლობა არ გამოეწყოს და რა...აკვირველია, მცხოვრებნი იძულე...ული შეიქმნენ გადასახლებული ...ვნენ დასავლეთის მხრით ამა ...ოფლისა, რომელი ადგილი შეა...გენს ბუნებით დაბალს ჭაობიან ადგილს და აქ დასახლებულებს უცილებლად ბევრი ჯაფა დასჭი...დებოდა. სადაც ზამთარში კი ...რა ზაფხულშიაც გასაჭირი არის ...ზაზედ გავლა, მაგრამ ეს 1899 ...ელი და დიანოს სტურუას მამა...ახლისის თანაშემწედ ამორჩევა ...ითქმის სანახსოვროდ დარჩება ...მ ჩვენს მახლობელ სოფლებშიაც ...ა ჩვენ რაღა თქმაა საჭირო. დია...ოსის მეცადინეობით და მამაცური ...ამჭრიახობით დღეს ჩვენი გზები ...ულ გადაკეთდა დიდი მუშაობა ...არმოებს ჩვენს სოფელში ხსენებუ...ლი დიანოს სტურუას თაოსნობით ...დღეს დღეულად მადლობას კი ...რა საყვედურ-ხანდურავსაც კი ...აიგონებთ შესახებ დიანოსას, მაგ...ამ როცა ეს ჩვენი დედა მიწა ...დღეს რომ ათასნაირი ნამყოფებს ...ვაძლევს, ის რომ თეთრ ჩადრს ...აიხურავს და შეიმალება შიგ მაშინ ...ი აუცილებლად პირადი მადლო...ას კი არა სამადლობელ ბარათებ...ც კი ბევრს ვნახამთ დაწერილს ...ესახებ სტურუასა, როგორც კე...ილ-მ... მთელის სოფლისა, და მახლობელი მეზობლებთათვისაც, რადგან მე ამ სტრიქონების დამწერს ჯერაც არ დამვიწყებია ის გაჭირვება, რომელიც გამოვიარე ერთ წარსულ წლის იანვრის ღამეში უგზოობით ხსენებულ სოფელში.

მახლობელი ნუვე.

სამეურნეო ცნობა

მოკლე დარიგება ვაზის მოშენებაზე და ღვინის დაყენებაზე.

(შემდეგი *)

ღვინის დაჭანგება. ეს სენი უჩნდება ღვინოს მაშინ, როდესაც იგი ნაკლულად რჩება ქვევრში ან ბოჩკაში; დაჭანგებულ ღვინოს ეკარგება ფერი, გემო და მოკლე ხნის განმავლობაში სრულებით წყალდება. ამ სენის ასაცდენად, ღვინო არ უნდა შეინახოთ ქვევრში ნაკლულად; თუმც ამ სენის ასაცდენად ხშირად ხმარობენ მარმარილოს, ნახშირ მჟავეს, კალის და სხვას, მაინც და მაინ ცოტათი ჰშველის, ოღონდ ესენი ღვინოს აძლევენ უსიამოვნო სუნს და გემოს. ბევრჯელ მოხდება ხოლმე, რომ ღვინოს ეძლევა შმორის, ჭურჭლის, მიწის და სხვა გემო. ამ შემთხვევაში მოიქეცით ესე: თუ ღვინოს აქვს შმორის გემო *) მაშინ ღვინოში გაურიეთ კარგი წმინდა ზეითუნის ზეთი, ან კიდევ ნახშირი და კარგად დაურიეთ ღვინოს, შემდეგ გადიღეთ გოგირდით ახჩოლილ ჭურჭელში. ეს ორი ნივთიერება ბევრად თუ ცოტად აცლის შმორის გემოს. თუ რომ ღვინოს აქვს ჭურჭლის გემო, მაშინ იგი ხშირად გადაიღეთ სხვა სუფთა ჭურჭელში და ყოველ გადაღებაში ჭურჭელს ცოტათი აუხრჩოლეთ გოგირდი. რაც შეეხება მიწის გემოს გამოცლას ღვინიდან, უნდა ვსთქვა, რომ ეს ადვილი არაფრიანი არ არის; ამისათვის ყველამ სახეში უნდა ჴიქონიოთ, რომ ყურძნის დაკრეფის დროს ყურძენს არ შეჰყვეს მიწა; მიწიანი მტევანი გარეცხეთ, გააშრეთ და ისე ჩაყარეთ საწნახელში. მორტო ამ პირობებით შეგვიძლიან გადავარჩინოთ ღვინო მიწის გემოს. ამას უნდა დაუმატო, რომ ყველა მემამულემ ეცადოს თავისი ღვინოები არ მიიყვანოს იქამდის, მინამ მას გაუჩნდება სხვა და სხვა სენი; რაკი ღვინოს გაუჩნდება სენი, მაშინ გვიანღა იქნება მისი წამლობა. ამისათვის ყველა ჩვენმა მემამულეებმა გულ-მოდგინეობით უნდა მიჰყონ ხელი ღვინის წესიერ დაყენებას, რადგანაც ეს საგანი შეადგენს სიმდიდრის წყაროს.

სასარგებლო ცნობები.

როგორ უნდა დავაძველოთ მოკლე ხანში ახალი ღვინო? ახალი ღვინის ჩქარა დასაძველებლად პირველ წელიწადში გადაიღეთ ოთხჯერ: ქრისტეშობის თვეში, მარტში, ენკენისთვეში და ისევ ქრისტეშობის თვეში. მეორე და მეხუთე გადაღების შემდეგ ღვინო დაწმინდეთ, მერე გადაიღეთ პატარა ჭურჭელში, დადგით რამდენიმე კვირა $36^0/_0$ რეომიურ სითბოში. ერთ თვეს უკან ჭურჭელი ღვინიანათ დადგით ცივ სარდაფში, სადაც არ აღემატებოდეს $3-5^0/_0$ რეომიური სითბო. მეორე წესი: ღვინო გადაიღეთ ბოთლებში, ოღონდ შიგ ჩაასხით $^3/_4$-დისინ, შემდეგ ბოთლები ჩადგით ადუღებულ $60^0/_0$ ცხელ წყალში, რამდენიმე საათის შემდეგ გამოიღეთ ცხელი წყლიდამ, ერთ თვეს დადგით თბილ ადგილას, სადაც არ აღემატებოდეს 3 ან $5^0/_0$ სითბო ამ წესებით შეიძლება ღვინოების დაძველება მოკლე ხანში.

არჩილ ჯორჯაძე... არჩილ დარეჯანაშვილი.

(შემდეგი იქნება)

*) იხ. «ცნ. ფურც.» № 924

*) შმორის გემო ეძლევა ღვინოს მაშინ, როდესაც ჭურჭელი დგას ნესტიან სარდაფში, ან კიდევ როცა გარეცხილი ჭურჭელი დიდხანს რჩება უხმარი ან გოგირდ აუხრჩოლებელი.

...ადამეტებულ მასპინძ...ვევს წვეულებს. ღარიბი ...შ... ...ებისა დაგვარად უმასპინძლდება თავის სტუმრებს; ის სა...ყიდლათ კარში არ გადის, ის იმით ...აწყობს სტოლს, იმით უმასპინძლდება წვეულებს, რაც სახლში მოეპოვება, ამიტომაც [illegible]ს მო...ოლცვიანი ქორწილიდან მარად ...არგებლობა რჩება ოჯახში. საზო...ადოთ რომ ვსთქვათ, ზემოხსენე...ბული ჩვეულება სოფლელი ხალ...ისთვის, ჩვენი აზრით, სასარგებ...ლოთ უნდა ჩაითვალოს, რადგანაც ...ს შეადგენს იმათთვინ ერთად-ერთ ...ლუბს, ერთად-ერთ დროის გასა...რებელს და გასართობ თავშესა...ადგილს, სადაც იმათ შეუძ...ათ გაუზიარონ ერთმანეთს თავ...ის აზრი. ასე და ამნაირად, ეხ...ლანდელ ქორწილში არა სასურ...ველი არის მხოლოდ მეტის-მეტი ...ხარჯი, ე. ი. გადამეტებული გამასპინძლება. აქვე უნდა შევნიშნოთ, რომ რამდენათაც ადამიანს უძნელდება ცხოვრება, იმდენათ ქორწილში შემოსავალი, მისალო...ცავი ფულები კლებულობს და ...უსტდება. ხოლო რაც შეეხება ქორწილის ხარჯს, გამასპინძლებას, ...ის კი მიბაძულებისა გამო თანდათან დიდდება და ფართოვდება. ამიტომაც ერთად-ერთ აუცილებელ საჭიროებას უნდა შეადგენდეს დღეს ამ უკანასკნელის (ხარჯის) შემცირება. რადგანაც მიბაძულებით გაზვიადებული ჩვეულების შემცირება, შევიწროება, მიბაძულებითვე შეიძლება, ამიტომ ერთ უპირველეს საშუალებით, რომლის შემწეობით შეგვეძლება მიზანთან მიხწევა, უნდა ჩაითვალოს მაგალითების ჩვენება, რაც დამოკიდებულია სოფლებში მცხოვრებ მოწინავე და განვითარებული პირებისაგან. ეს შესაძლებელია მით უფრო, რომ ზემოხსენებულ ჩვეულებას არავითარი **) კავშირი არა აქვს სარწმუნოებასთან. მაშ უსურვოთ ამ უკანასკნელთ თავისი მაგალითების ჩვენებით ეხლანდელ ქორწილში გადამეტებული ხარჯის შემცირება-შევიწროება!..

ტ. ართმელაძე

**) იმ ჩვეულებაზე, რომელიც შეკავშირებულია მჭიდროთ სარწმუნოებასთან, ზემოხსენებულ პირებს არავითარი გავლენა არა აქვთ, რადგანაც სოფლელი ხალხი ასეთ შემთხვევაში, იმათ მოქმედებას და საქციელს კიდევ ეჭვის თვალით უყურებს.

სხვა-და-სხვა ამბავი

თვალით გამჭრიახი ბავშვი ამერიკაში. ამერიკელი გაზეთები მეტად უცნაურს და თითქმის დაუჯერებელს ამბავს იუწყებიან. ამ გაზეთების სიტყვით მასსაჩუსეტის შტატის ქალაქ ბრანტრში სცხოვრობს თურმე მეტად გამჭრიახი და საკვირველი თვალების პატრონი ბავშვი. ამ ბავშვის თვალების გამჭრიახობას წინ ვერაფერი უდგება თურმე. მაგალითად, ეს ბავშვი ადვილად არჩევს თურმე, ადამიანის სხეულში, შიგნით ზიანი არის რამ თუ არა. ადგილობრივი ექიმები ხშირად მიჰმართავენ ხოლმე ამ ბავშვს იმ ავადმყოფების მკურნალობის დროს, რომელთაც შინაგანი ავადმყოფობა აქვთ, და იმის შემწეობით იტყობენ შიგნით, სხეულში რა აქვს ავადმყოფს დაზიანებული და რა არა. მაგალითად, ბავშვი ადვილად არჩევს ტყვიით დაჭრილ კაცის სხეულში ტყვია რა ადგილას არის გაჭედილი. ერთი სიტყვით, ამ ბავშვის თვალებს ისეთივე თვისება ჰქონიათ, როგორც რენტგენის სხივებსა აქვს.

წვრილი ამბავი

ძველ არისტოკრატთა ჩამომავლობა საფრანგეთში. ერთ პარიზელ გაზეთში დაბეჭდილია ცნობები საფრანგეთის ძველ არისტოკრატთა შთამომავლობის შესახებ. როგორც ამ ცნობებიდან სჩანს, ბურბონთა ნათესავი (ბურბონები მეფეები იყვნენ საფრანგეთისა) დღეს პარიზის ქუჩებში დადის და სპიჩკებს, პაპიროსებს, გაქს, საპონს და სხვა წვრილმან ნივთებს ჰყიდის თურმე. ძველად გამოჩენილის გვარის გადუას ერთი შთამომავალი ეზოების დამგველია. ამ ჟამად პარიზში ვინმე გრაფი დე-და-მარში სახლების მღებავია, მეორე გრაფი, დე-ფუა—ხორისტია, ხოლო, მესამე, სენ-მერჩენი—მეეტლე, გრაფი ჟან-დე-რა ქუჩებსა ჰგვის პარიზში, ხოლო გრაფი დე-სენ-შაკი ყოველ დილა გაზეთებს დაარბევინებს ქუჩა-ქუჩა და ჰყიდის.

დეპეშები

(«რუსეთის დეპეშათა სააგენტოსაგან»).

ლონდონი როგორც „times“-ი იუწყება, საბოლოოდ გადაწყვეტილ იქმნა, რომ პარლამენტი 5 ოქტომბერს მოიწვიონ.

„Times“-ს ატყობინებდნენ მეფეკინგიდგან, რომ ბურების მოძრაობა თან და თან იზ[illegible] ბურები ტრანსვაალი[illegible] ზღვრისაკენ მით[illegible]ხმი, რომელიც 600[illegible] შესდგება და რომელს[illegible]ზედ უფ-

როსობს, რამატლაბამის მახლობლად გაჩერდა.

იოჰანესბურგი. სოფლებიდგან ათასობით მიიკრიბება ხალხი ქალაქებში. მთავრობამ დაადგინა, უეჭველად სოფლებში გაგზავნოს ხალხი.

5 ოქტომბერს, საღამოთი, ორი კაცი ებრაელის დუქანში შევიდნენ და ორი ებრაელი მოჰკლეს. ადგილობრივ მცხოვრებთ, განსაკუთრებით კაფრებმა, ძარცვა-გლეჯას მიჰყვეს ხელი.

ნიჟნი-ნოვგოროდი. 24 სექტემბერს, ღამე, ვოლგაზედ, ნოვგოროდის მახლობლად, გემი „ცესარევიჩი“ დაეჯახა მეორე გემს „მიხეილ“-ს. რამდენიმე კაცი დაშავდა.

პარიზი. უმაღლესის სასამართლოს კომისიამ ჩვენება ჩამოართვა გენერალ როჟეს. ჩვენება შეეხებოდა „Etoile Belge“-ს მიერ გამოქვეყნებულ ამბებს. გროჟანი თუმცა გუშინ საღამოს 11 საათზედ მოვიდა, მაგრამ იმისთვის ჩვენება ჯერ არ ჩამოურთმევიათ. გროჟანი ამბობს, რომ ფაქტორი „Belge“-ს მიერ შეცდომით არის გამოქვეყნებული. ბერანჟეს დიდხანსა ჰქონდა თათბირი სჯულის საქმეთა მინისტრსა და მთავარ ბრალმდებელს ბერნართან. როგორც ამბობენ, გამომძიებელს ებრძანა ჩვენება ჩამოართვას შეთქმულების შესახებ გენერალს ლამბი(?).

პარიზი. 25 სექტემბერს ტავრიდის სასახლეში გახსნილ იქმნა ბაღოსნობის და ხელოვნების გამოფენა.

პარიზი. გუშინ მოვიდა აქ გრაფი მურავიევი. დღეს დელკასესთან იყო. საშაბათს მურავიევის პატივსაცემლად დელკასე სადილს გამართავს, რომელზედაც მიწვეულ იქმნებიან საბჭოს პრეზიდენტი, გენერალი გალიფფე, რუსეთის ელჩი თავ. ურუსოვი, კაბინეტის წევრები და სხვანი.

ლონდონი. გამოქვეყნებულ იქმნა დედოფლის ბრძანება, რომლის ძალითაც პარლამენტი 17 (5) ოქტომბერს უნდა შეიკრიბოს ისეთის საქმეების შესახებ მოსალაპარაკებლად, რომელთა დახანებაც შეუძლებელია.

პარიზი. უმაღლესი სასამართლო. ბერანჟემ გამოიხმო და ჩვენება ჩამოართვა გენერალს როჟესა და მოსამართლეს გროჟანს.

ლონდონი. იმ ბატალიონის გასაძლიერებლად, რომელნიც სამხრეთ აფრიკაში იგზავნება, 1000 კაცს იწვევენ. გამოწვეულნი 17 (5) ოქტომბრამდე უნდა გამოცხადდნენ.

სტამბოლი. სომეხთა პატრიარქი სამსახურიდან გადადგა. მიზეზი ამისა ის არის, რომ სომხების წინააღმდეგ ოსმალეთი სასტიკ ზომებს ხმარობს.

განცხადებანი

კავკასიის სამოსწავლო ოლქის მზრუნველის ნებართვით

გაიხსნა ქალაქ ფოთში

„საბუღალტერიო კურსები“

მიუღებლები მიიღება ორივე სქესისა, არა ნაკლებ 16 წლისა. სწავლა გაგრძელდება ერთი წელი და ორი თვე. მთელი კურსის შესწავლა ღირს ასი მანეთი.

სწავლა დაიწყება ორს ოქტომბრიდან.

კურსებზედ ასწავლიან:

1, საკომერციო არითმეტიკას შინაგან და გარეგან ვაჭრობისათვის.
2, ბუხგალტერიას მარტივს, ორკეცს და ამერიკულ სისტემისას.
3, საკომერციო ეკონომიას.
4, სავაჭრო და სავექსილო წესდებულებას.
5, საკომერციო კორრესპონდენციას.
6, სუფთა წერას და გაკრულ ხელს.

[illegible] და პირობების გაგზავნა შეიძლება პირველ მოთხოვნისათანავე.

[illegible] კურსების დამაარსებელი კ. მ. გიგინეიშვილი.

ახლად გახსნილი საწვრილმანო და საპარტიო საჭაჭროდ

„უნივერსალნი მაღაზია“

კ. გ. ყარიბოვისა (ტფილისში, პუშკინის ქუჩაზე, პუშკინის პასაჟი)

მუდმივ იყიდება ახალი საგალანტერიო, საოჯახო, სამრეწველო და სხვა მრავალგვარი საქონელი პირდაპირ ქარხნიდან გამოწერილი

ეს არის ახლად მიღებულია დიდძალი

ქოლგები.	შლიაპები.	სარკეები.
თეთრეული.	საიტყლები.	ნესესერები.
კორსეტები.	მოსაართავები.	პორტმონეები.
წინდები.	ლენტები ყოველნაირი.	სანობათო ნივთები.
ჩულქები.	ბოლდიები.	საქორწილო სამკაულები.
ფუფაიკები.	ხელსახოცები.	საბავშო ტანსაცმელები.
ქერსე.	ყელსახვევები.	ქალების კაბების საკაზმები.
პერჩატკები.	პირბადეები.	ფანჯრის ტულები.
კრუჟევა რუსული და გრან.	აგრამანტები.	ქსოვილი სუფრები.
შალები თბილი.	გამაშები.	საბნები ქსოვილები.
შარფები.	რიდიკულები.	ბალიშის პირები.
ყელსახვევი (ბოა).	[illegible]ები.	ბამბები შალისა.
		ყოველგვარი ფერისა.

კალოშები.

სამრეწველო საქონელი.

არტურ კრუპპის ქარხნის ლითონეულობის ნაკეთობა.

„ალპაკას“ ნახელოვნები, სქლად მოვერცხლებული.

სამზარეულო ჭურჭლები, წმინდა ნიკელიდან სასტუმროებისა და ოჯახისათვის.

შუშები ფანჯრებისათვის მოგემიდან.

ფასები ყველაფერზე ს[illegible]ანასკნელი და გადაჭრილი. ჩვენი საქონლის უპირატესობას, სიკარგესა და გამოსადეგობაში შეიძლება ყველა პირადად დარწმუნდეს.

მაღაზიას ყოველ კვირა[illegible] ახალი საქონელი მოსდის. (2—50)

КУРСЪ БУХГАЛТЕРІИ,

состоящій изъ слѣдующихъ предметовъ:

1) Бухгалтеріи двойной итальянской по разнымъ отраслямъ торго[влѣ и про]мышленности,
2) Коммерческой ариѳметики (банковыя и торговыя операціи),
3) Ариѳметики на счетахъ.
4) Коммерческой экономіи,
5) Торговыхъ и вексельныхъ узаконеній.

преподаетъ **И. Я. БРОНЪ-ФОНЪ-БРЕННЕРЪ**, препод. тифлисскихъ учебны[хъ] заведеній.

Плата за весь курсъ 60 руб.

Курсъ 3-мѣсячный, при ежедневныхъ занятіяхъ въ теченіе 2-у[хъ] часовъ, по вечерамъ. Начало занятій — 1-е число каждаго мѣся[ца].

За успѣшныя занятія лучшія аттестаціи отъ учебнаго началь[ства].

Составленная И. Я. Брон фонъ-Бреннеромъ книга «Коммерческая ари[ѳме]тика» содержитъ въ себѣ VII отдѣловъ: 1) ариѳметич. вычисленія на счет[ахъ], 2) вексельныя вычисленія, 3) товарныя сдѣлки, 4) фондовыя операціи, 5) [тор]говыя товарищества, 6) банки и ихъ операціи, 7) биржевыя операціи (520 [стр]анъ и таблицъ). Цѣна 2 руб. **Продается во всѣхъ книжныхъ магазинахъ [и у а]втора: Михайловская ул., № 71.** (100—89)

Дозволено цензурою. Тифлисъ, 28 Сентября 1899 г. [illegible] რედაქტორ-გამომცემელი [illegible]